Liecību meklēšana: divkopienu sabiedrība Rīgā - Maskavas forštates un Pļavnieku piemērs

Ieva Immure, Maija Bumbiere, Toms Skadiņš
LU Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte

LU 75. konference - sekcija «Telpiskā plānošana un attīstība»

Ievads (1)

- 2011. g. Tautas skaitīšanas dati
- Kādas pēdas publiskajā telpā atstāj divkopienu sabiedrība? Vai tās vispār ir novērojamas Rīgas telpā? Kas liecina par to? Kāda ir kopienu struktūra Rīgā?
- Etniskā segregācija joprojām ir nopietna sociāla problēma
- Segregācija saistībā ar dzīves vietu ir bijis svarīgs temats jau divdesmitā gadsimta sākumā un tāds ir arī šodien
- Faktori, kas veicina divkopienu sabiedrības pastāvēšanu Latvijā

Ievads (2)

- Mediju vidē ne reti izskan jautājums par divkopienu sabiedrību Latvijā
- Divkopienu sabiedrības pastāvēšanu veicina arī dažādi mūsdienās aktuāli politiski spēki un procesi
- Lai rastu atbildes uz uzstādītajiem jautājumiem, tika veikta vietas studija divās Rīgas apkaimēs – Maskavas forštatē un Pļavniekos, kuras lielākoties apdzīvo krievvalodīgie iedzīvotāji

Teorija

- Etniskā segregācija ir ģeogrāfisks process, kura rezultātā etniskās grupas telpiski nodalās dažādās cilvēku darbības telpās
- Četri galvenie segregācijas veidotājfaktori:
    1. Diskriminācija
    2. Neizdevīgs stāvoklis (*disatvantage*)
    3. Sociālie tīkli (*social networks*)
    4. Pašu grupas piederīgo izvēle
- Etniskā teorija
- Etniskās barjeras pārvarēšana

APTAUJAS REZULTĀTI

https://cdn.vectorstock.com/i/thumb-large/34/41/4143441.jpg

Respondentu dzīvesvieta

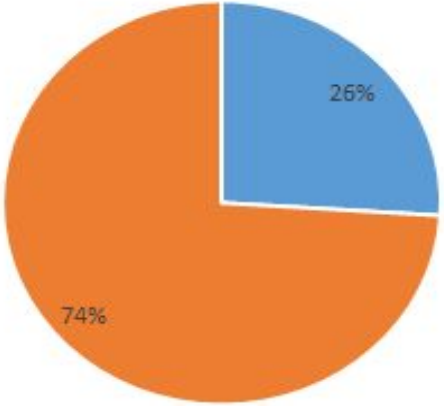

Maskavas forštate

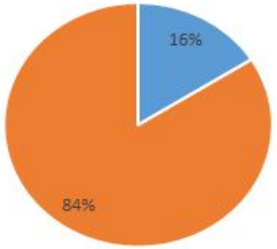

Krievu valoda Latviešu valoda

Maskavas forštate Pļavnieki

Pļavnieki

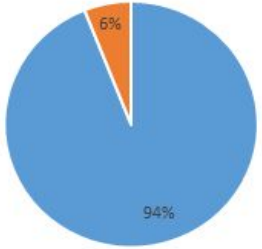

Krievu valoda Latviešu valoda

Vecums

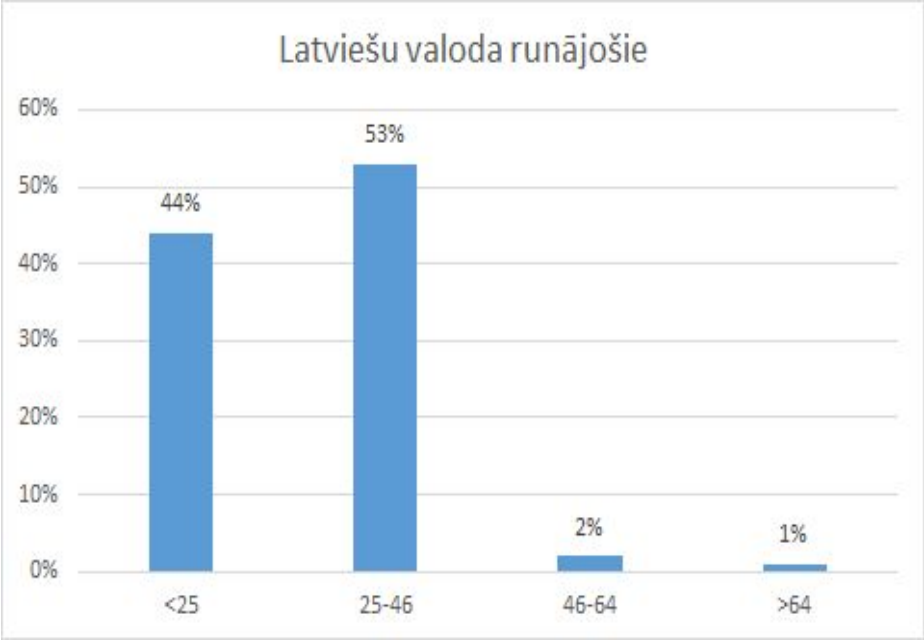
Latviešu valoda runājošie
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
44%
53%
2%
1%
<25
25-46
46-64
>64

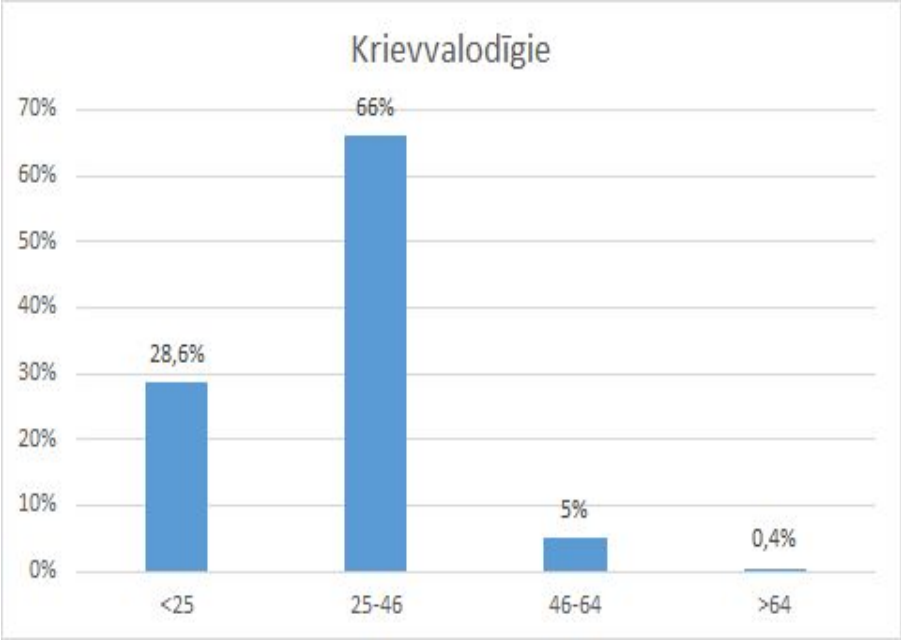
Krievvalodīgie
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
28,6%
66%
5%
0,4%
<25
25-46
46-64
>64

Dzimums un tautība

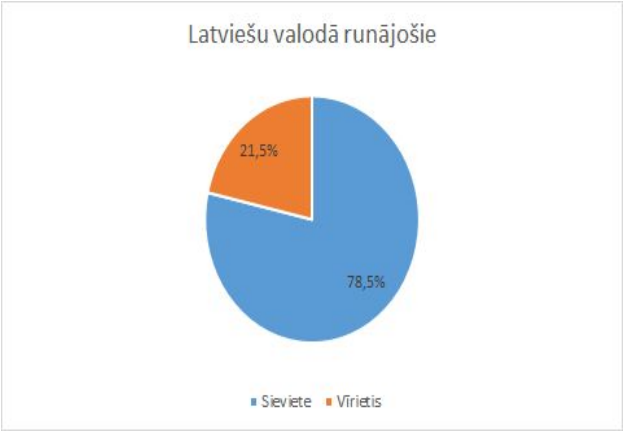

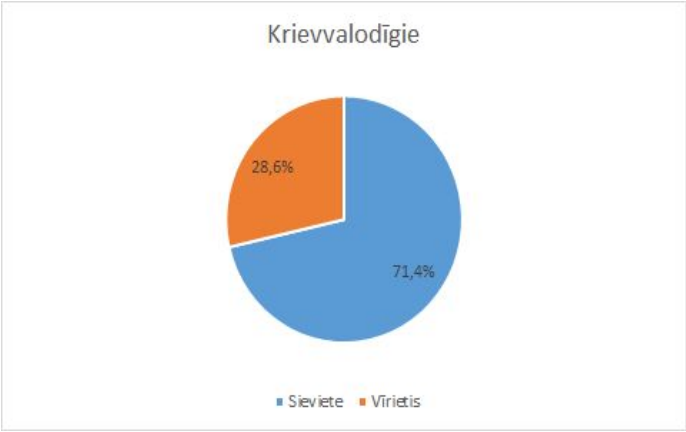

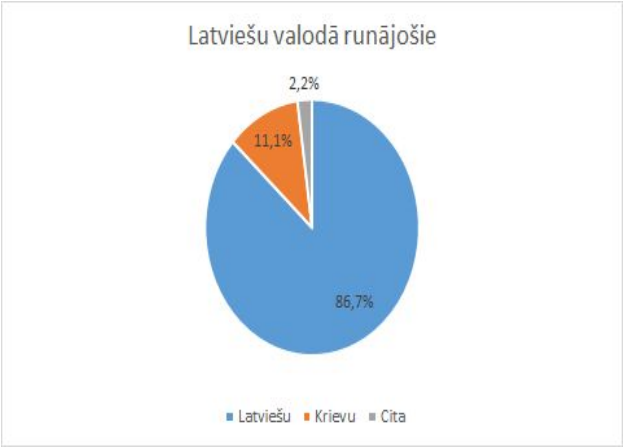

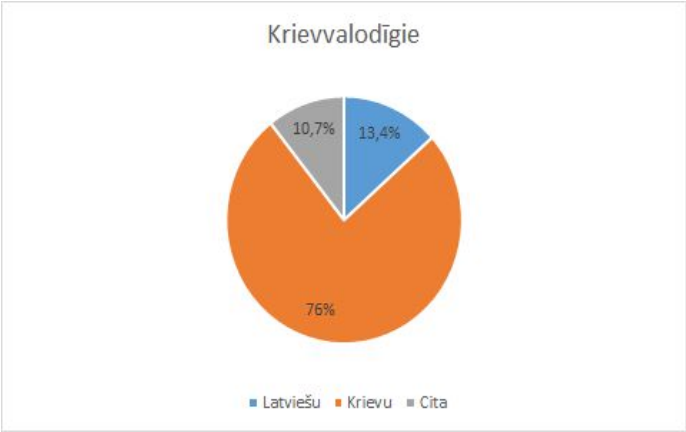

Otras kopienas valodas zināšanas un cik bieži tā tiek izmantota sekojošajās vietās
(latviešu valodā runājošiem krievu valodas zināšanas un otrādi)

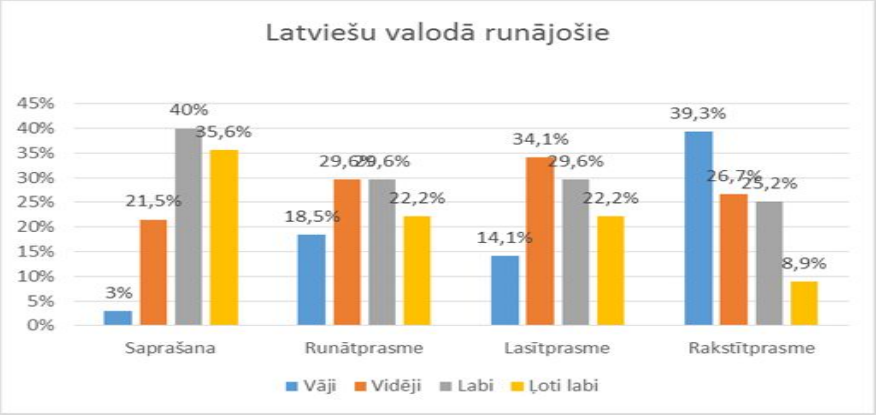

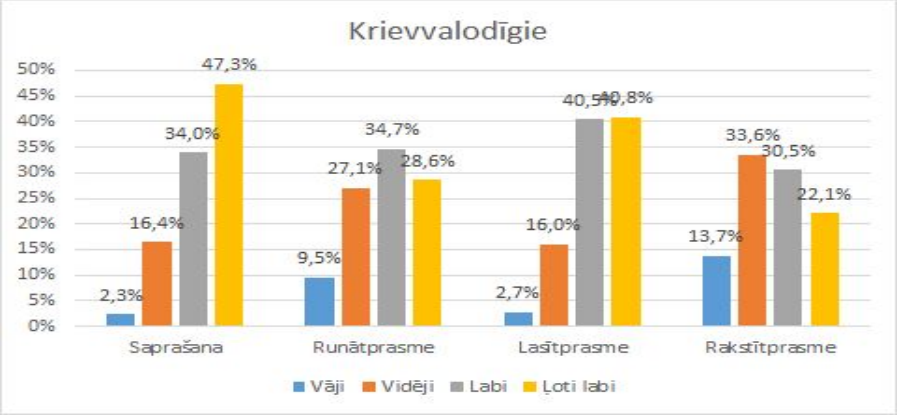

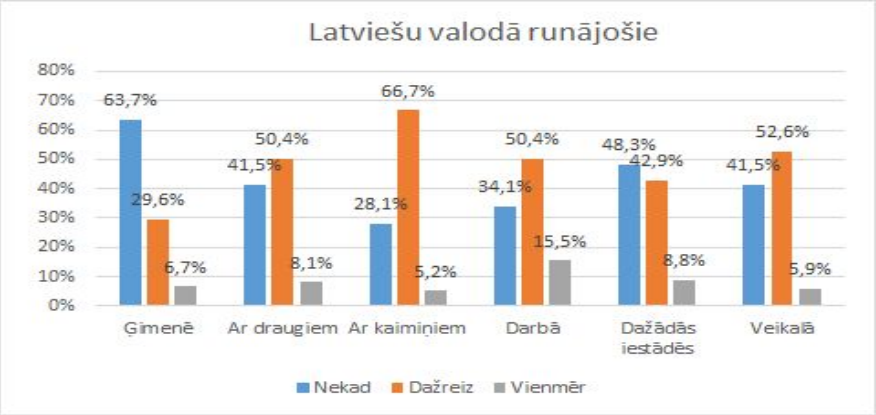

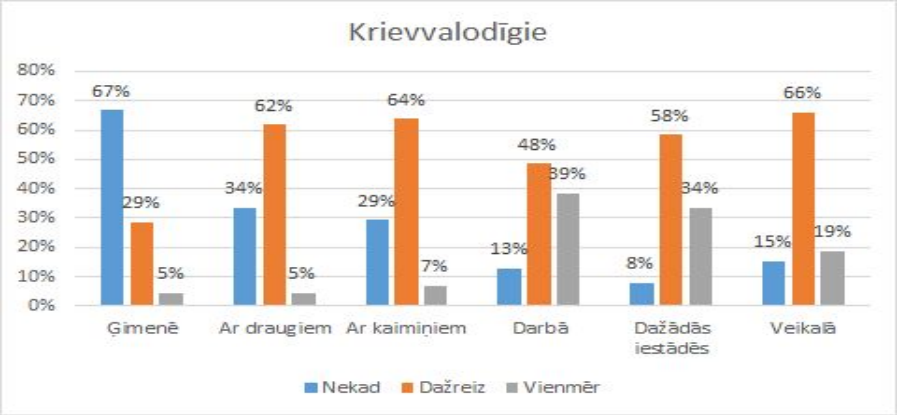

Saskarsmes ar latviešu/krievu tautības cilvēkiem novērtējums

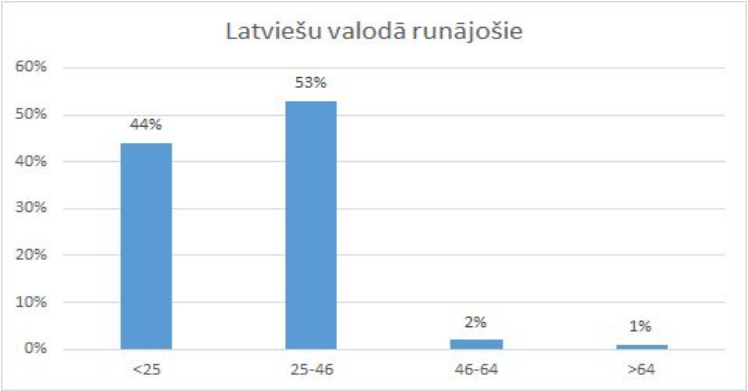

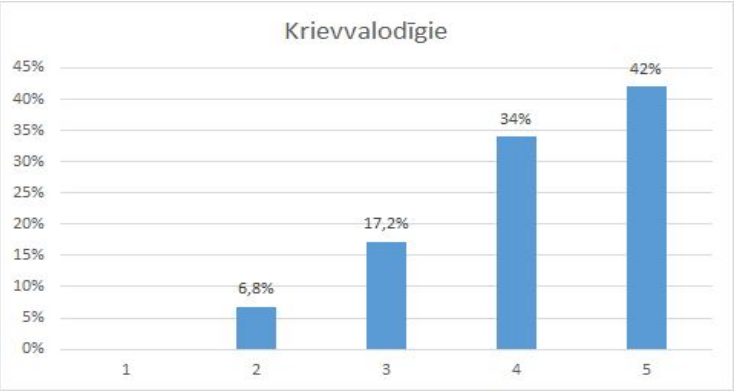

1 - ļoti slikta, 5 - ļoti laba

Vai ir novērotas problēmas saskarsmē ar cittautiešiem savā mikrorajonā?

Latviešu valodā runājošie

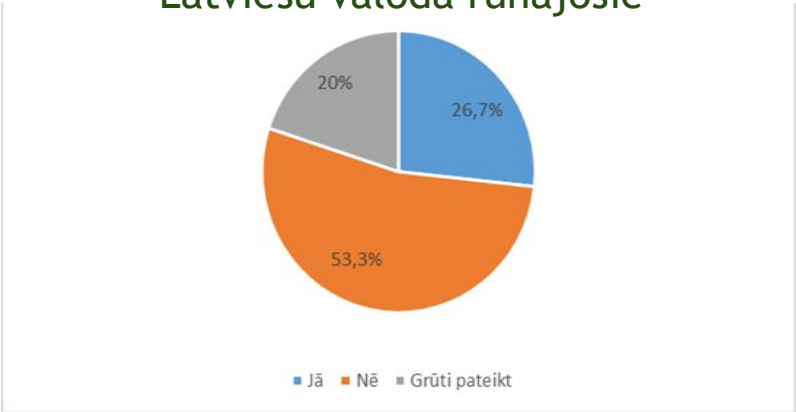

Krievvalodīgie

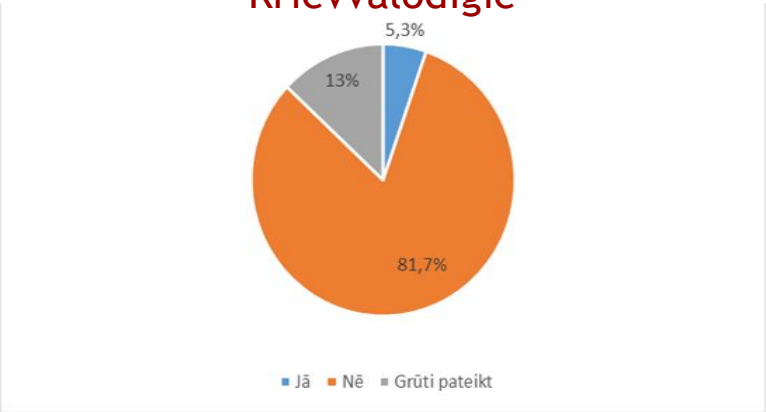

Iecienītākie TV kanāli un radio stacijas
(iespējami vairāki atbilžu varianti)

Latviešu valodā runājošie

Krievvalodīgie

TV kanāli

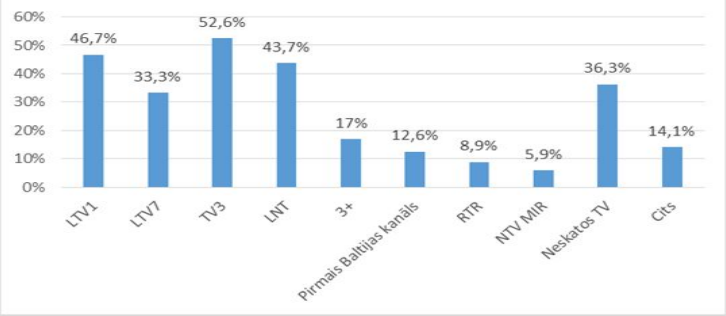

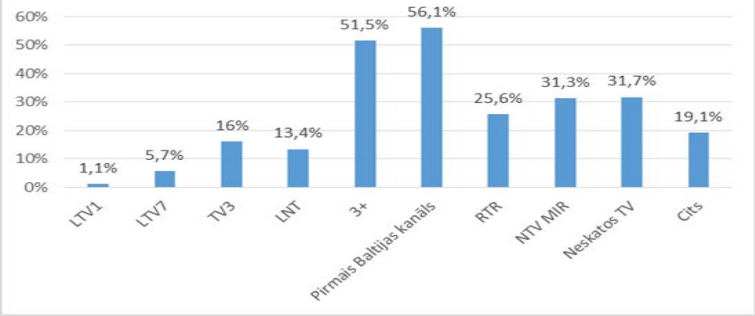

Radio stacijas

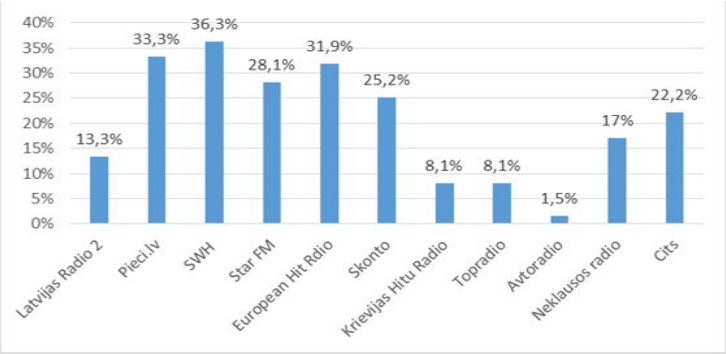

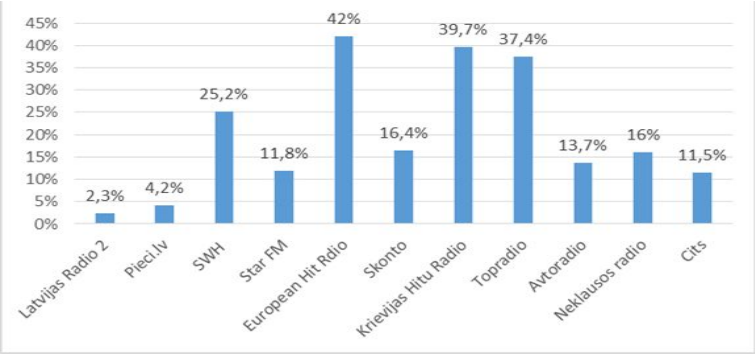

Pēdējā laika nozīmīgākie kultūras un politikas notikumi Latvijā

Latviešu valodā runājošie

Krievvalodīgie

Kultūra

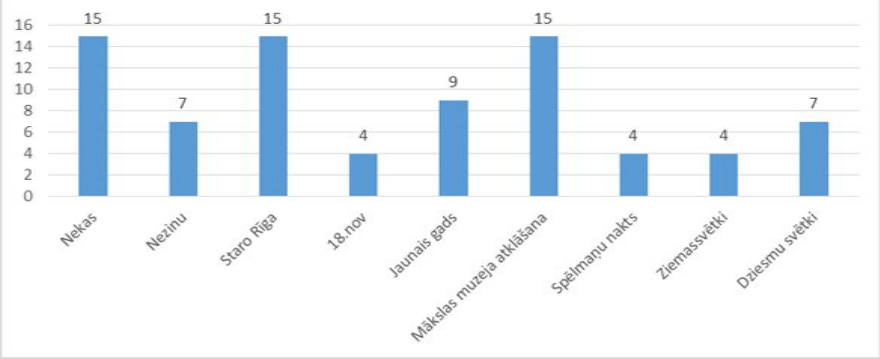

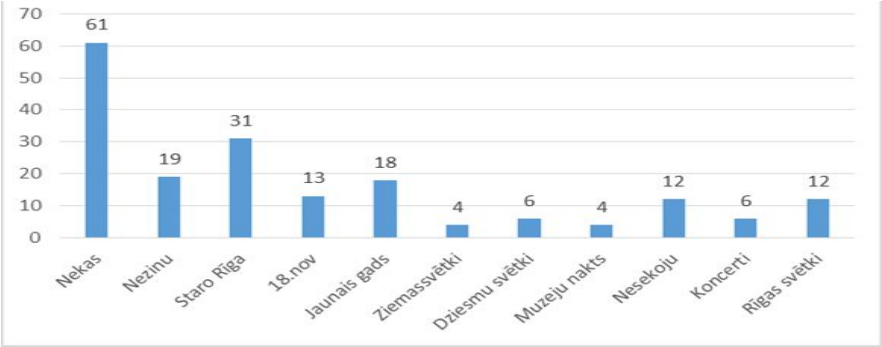

Politika

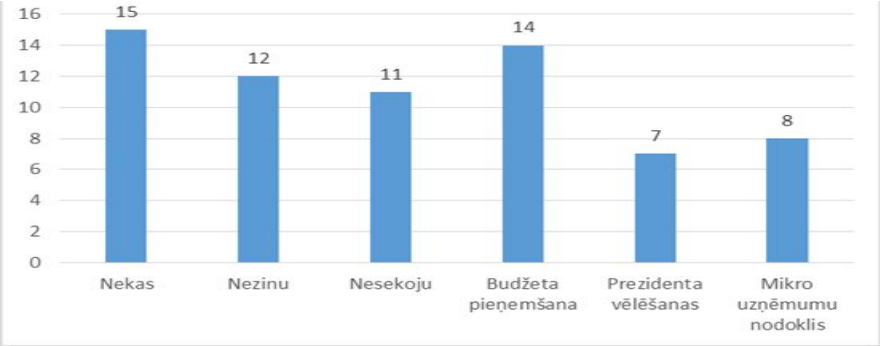

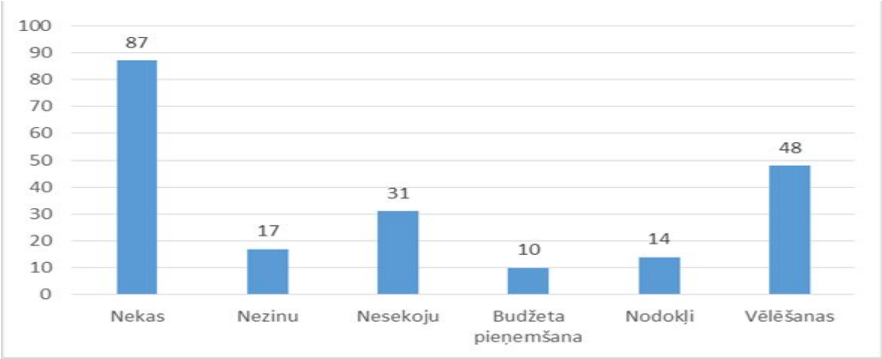

Visnozīmīgākie svētki
(procentuālais salīdzinājums)

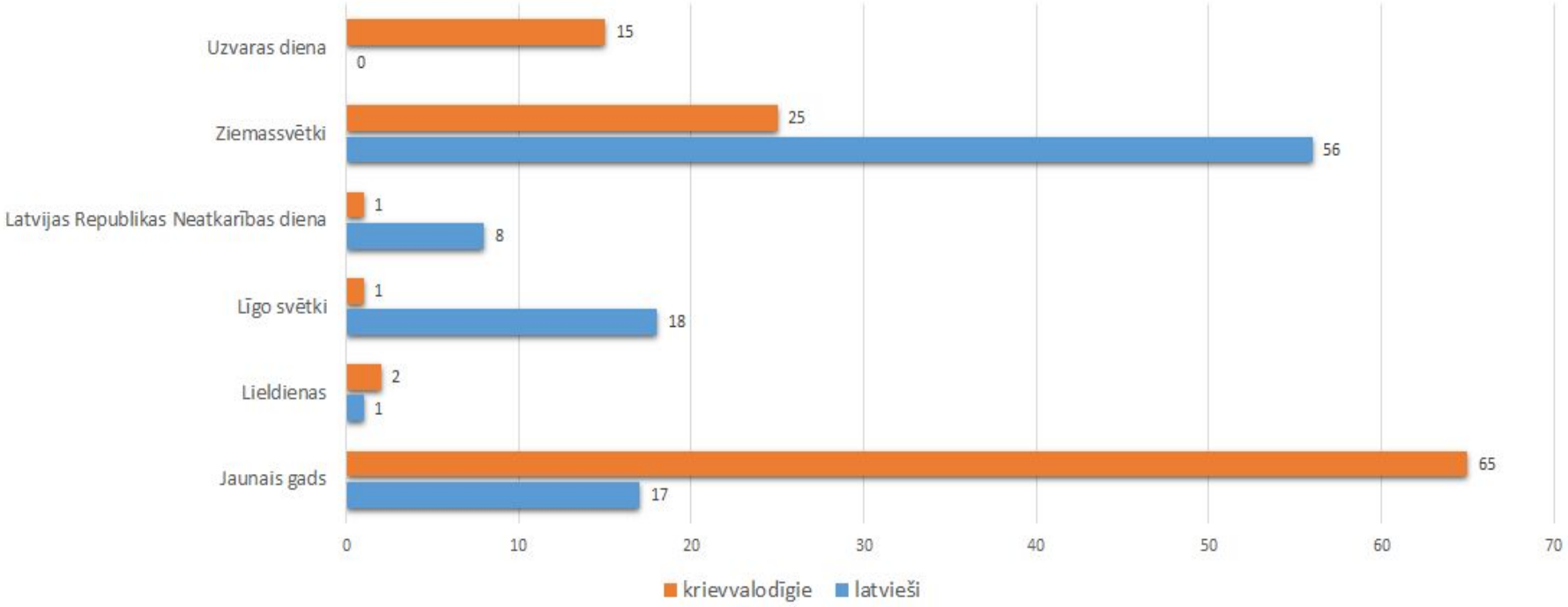

INTERVIJU REZULTĀTI

https://www.ohio.edu/careerandleadership/images/WebGraphic-Interview.png

“[..] pēdējos gados cilvēki kontaktējas ļoti maz”

“[..] cilvēki mūsdienās viens otram vairs nepievērš īpašu uzmanību un pārsvarā nekomunicē.”

“[..] daudz krievvalodīgo ģimeņu, taču visi cilvēki runā arī latviski.”

“[..] Protams, ka krievi vairāk turas kopā ar krieviem, bet latvieši ar latviešiem.”

nav skaidra dominējošā valoda apkaimē

uzskati, ka nepastāv divkopienu sabiedrība

“Rajonā neizpaužas būtiskas atšķirības starp latviešu un krievu tautības cilvēkiem, un noteikti nav novēroti nekādi strīdi.”

VIETAS STUDIJA

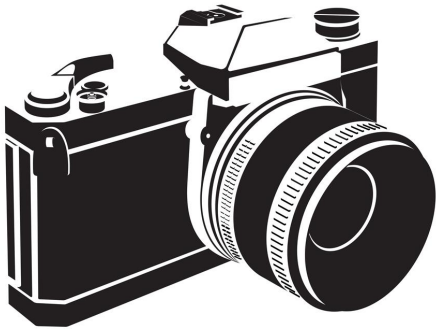

https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/9f/ab/f1/9fabf1909ea2cfbdefac37933e111082.jpg

Я
ВАН
СОЛНЦЕ

Нет—Реформе!

APAVU VEIKALS
Augsta kvalitāte un izpārdošanas cenas vienmēr!
МАГАЗИН ОБУВИ
Высокое качество и цены распродажи всегда!
Būsiet vienmēr laipni gaidīti!
Будем рады Вас видеть!
28 133 839
A. Keldiša 11 к-1, Rīga, Nr 7
@ShoeCityLatvia

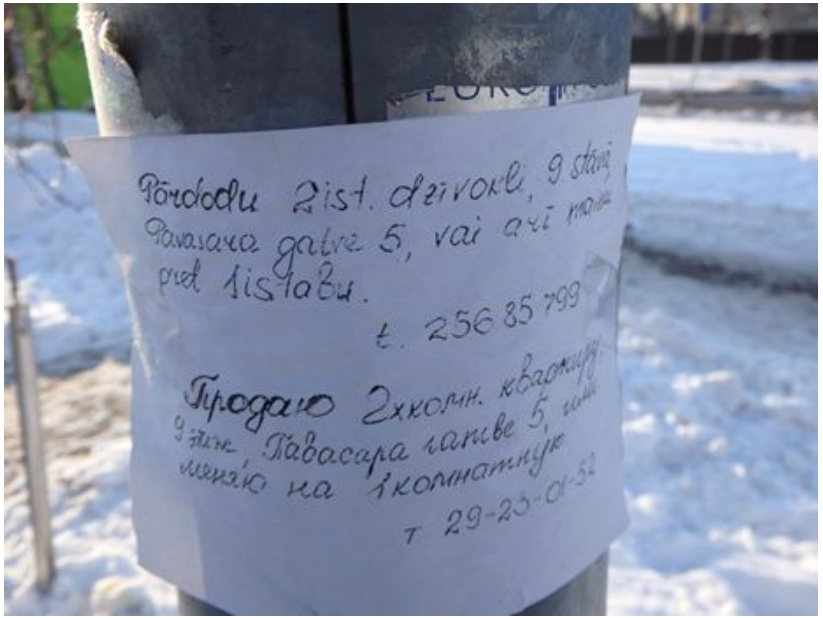
Pārdodu 2ist. dzīvokli, 9 stāvā
Pavasara gatve 5, vai arī mainu
pret 1istabu.
t. 256 85 799
Продаю 2хкомн. квартиру
9 этаж. Павасара гатве 5, или
меняю на 1комнатную
т 29-25-01-52

SALONS Pomīrieva
FRIZĒTAVA

PĀRTIKA

Studija MĒ
Skaistumkopšanas salons

Frizētava
9-19

FRIZĒTAVA

Salons "Stils"

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES

https://img.clipartfest.com/2e7bc8b0b555d942bbf85278d9271f13_book-worm-clip-art-free-school-worm-clipart_1337-942.png

Tradīcijas Maskavas forštates skolās

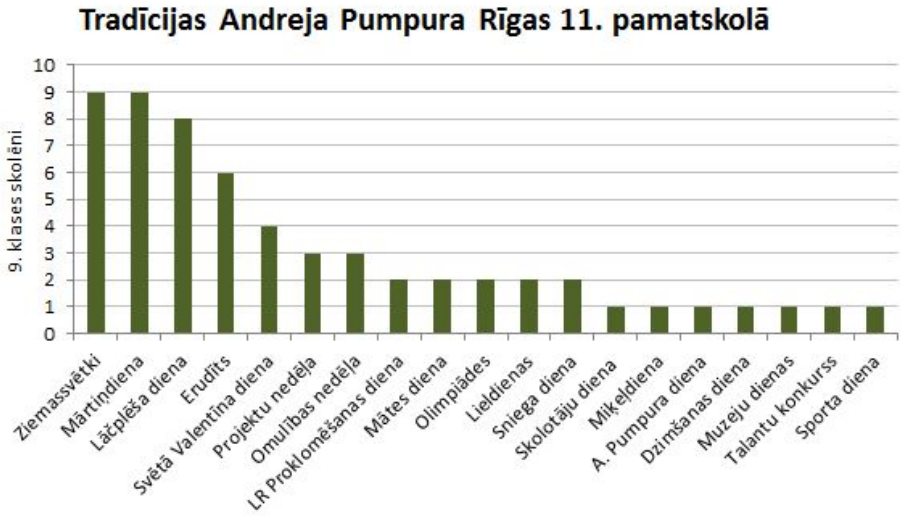

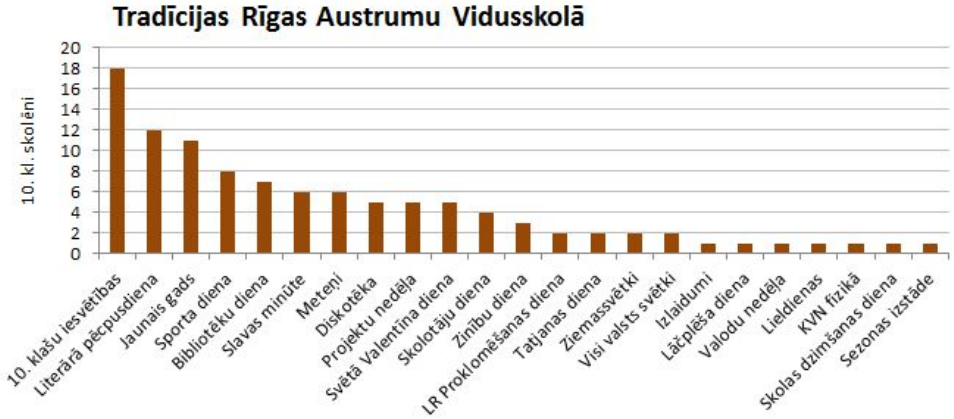

Iecienītākās tradīcijas

1. Mārtiņdiena 57%
2. Ziemassvētki 43%
3. «Erudīts» 29%

Iecienītākās tradīcijas

1. 10. klašu iesvētības 31%
2. Jaunais gads 23%
3. «Sporta diena» 23%

Tradīcijas Pļavnieku - Dārzciema skolās

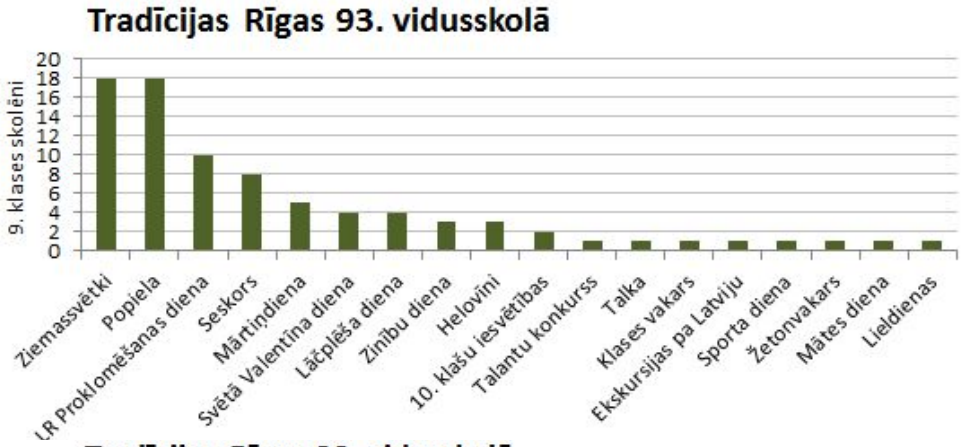

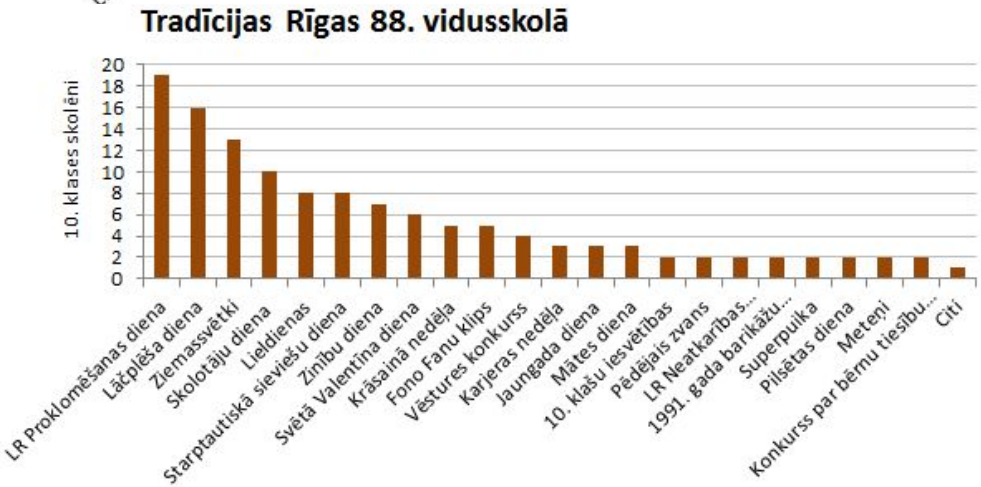

Iecienītākās tradīcijas

1. «Popiela» 52%
2. Ziemassvētki 48%
3. «Seskors» 38%

Iecienītākās tradīcijas

1. «Fono Fanu klips» 53%
2. LR Proklomēšanas diena 32%
3. Ziemassvētki 26%

Tradīciju pārmantošana pēc skolu absolvēšanas

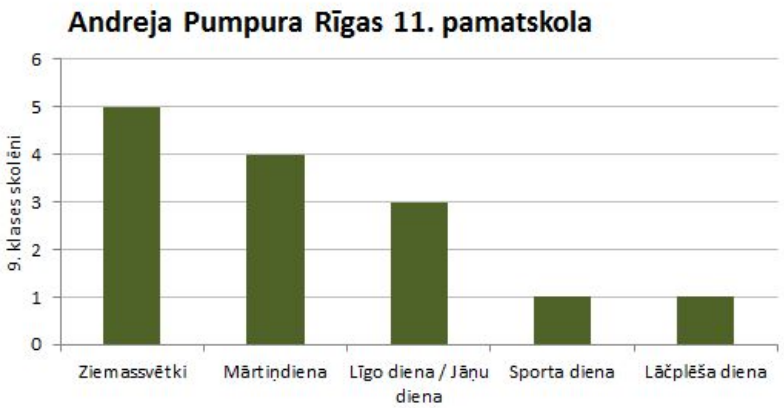

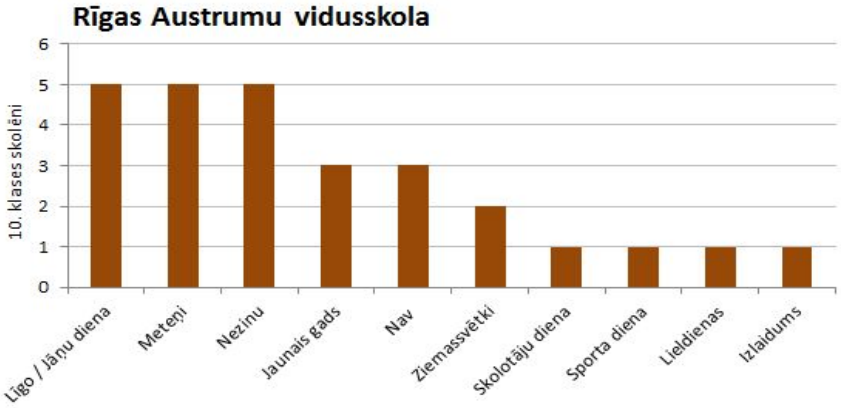

Tradīcijas ģimenē

Iecienītākās tradīcijas ģimenē

1. Ziemassvētki 86%
2. Līgo/Jāņu diena 50%
3. Lieldienas 43%

Iecienītākās tradīcijas ģimenē

1. Jaunais gads 62%
2. Dzimšanas dienas 35%
3. Meteņi 27%

Tradīciju pārmantošana pēc skolu absolvēšanas

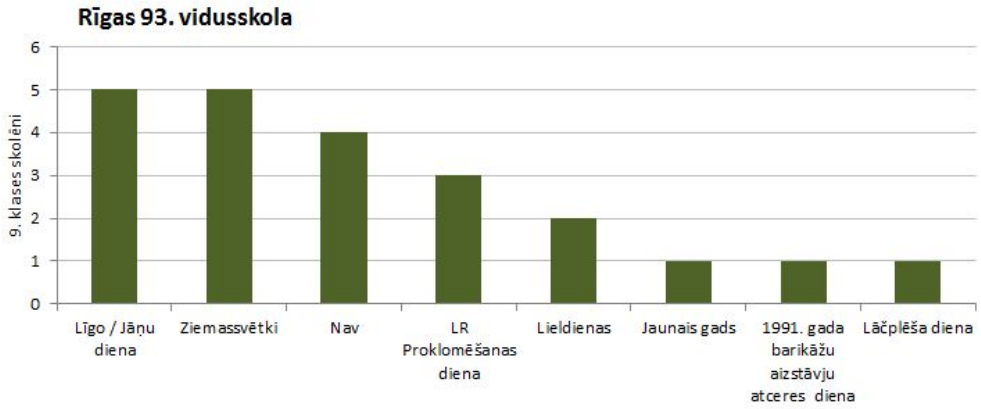

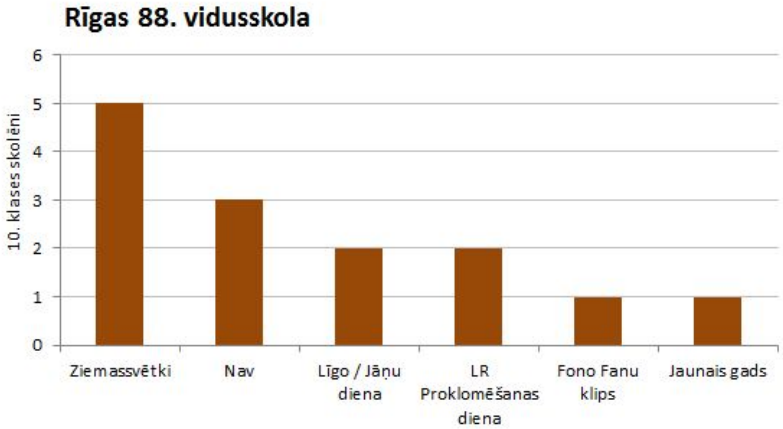

Tradīcijas ģimenē

Iecienītākās tradīcijas ģimenē

1. Ziemassvētki 71%
2. Lieldienas 38%
3. Jaunais gads 38%

Iecienītākās tradīcijas ģimenē

1. Jaunais gads 90%
2. Ziemassvētki 42%
3. Dzimšanas dienas 37%

Piederības sajūta latviešu kultūrai

Maskavas forštate

Dziesmas
Latvijas daba
Latviešu tradicionālie ēdieni
Ģimene
Latviešu tradīcijas
Dvēsele
Lāčplēsis
Tauta
Tautasdejas
Dzīvesvieta ir Latvija
Patriotisms
Tautas vienotība
Latviešu valoda
Pase
Līgo/Jāņu diena

*Andreja Pumpura Rīgas 11. pamatskola
*Rīgas Austumu vidusskola

Pļavnieki

Pelde Daugavā
Draugi latvieši
Latvijas himna
Latviešu folklora un tradīcijas
Latvijas meži
Brīvības piemineklis
Valsts svētki, piemiņas un atceres dienas
Hokejas komandas partneri - latvieši
Latvijas karogs
Latvijas vēsture
Valsts svētki, piemiņas un atceres dienas
Tautas vienotība
Ģimene
Vecrīga
Latvijas daba

*Rīgas 93. vidusskola
*Rīgas 88. vidusskola

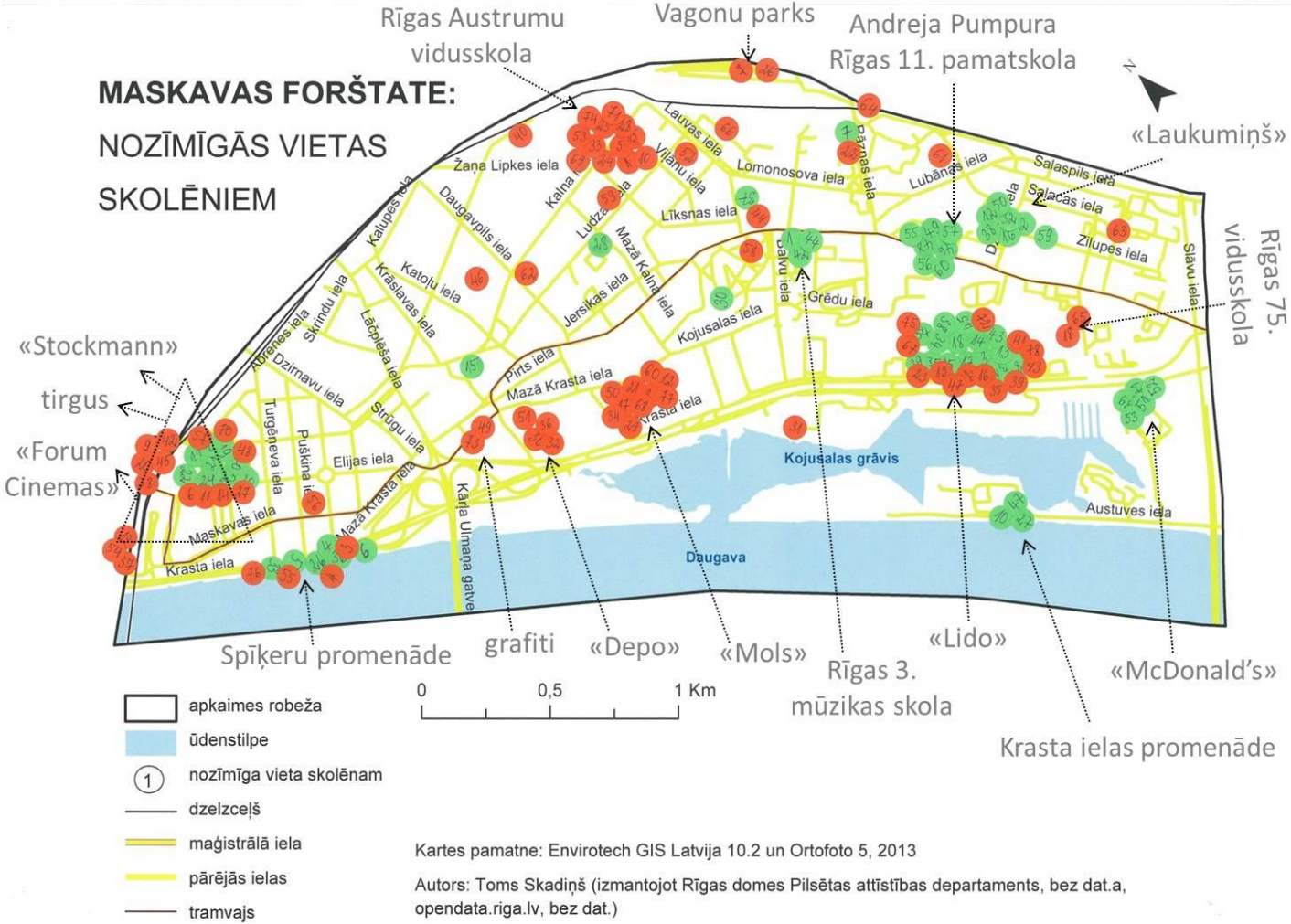

Kartes pamatne: Envirotech GIS Latvija 10.2 un Ortofoto 5, 2013

Autors: Toms Skadiņš (izmantojot Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments, bez dat.a, opendata.riga.lv, bez dat.)

Skolēniem nozīmīgās vietas un to saiknes Maskavas forštatē

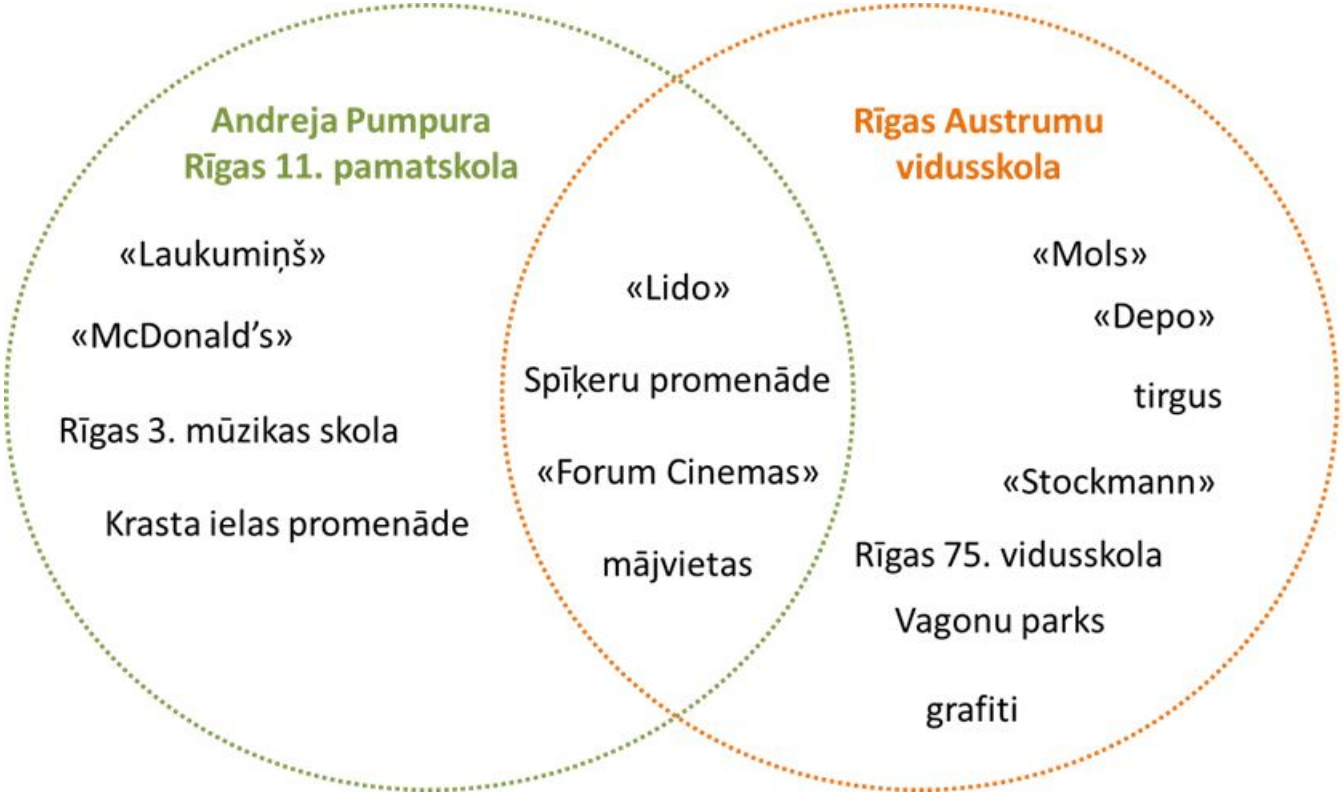

Rīgas 93. vidusskola

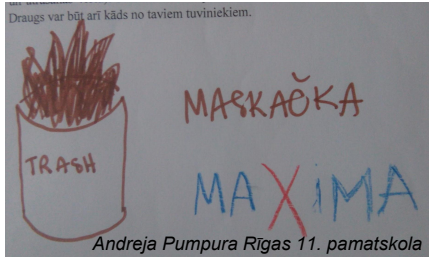

Andreja Pumpura Rīgas 11. pamatskola

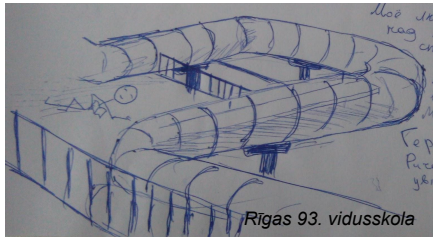
Rīgas 93. vidusskola

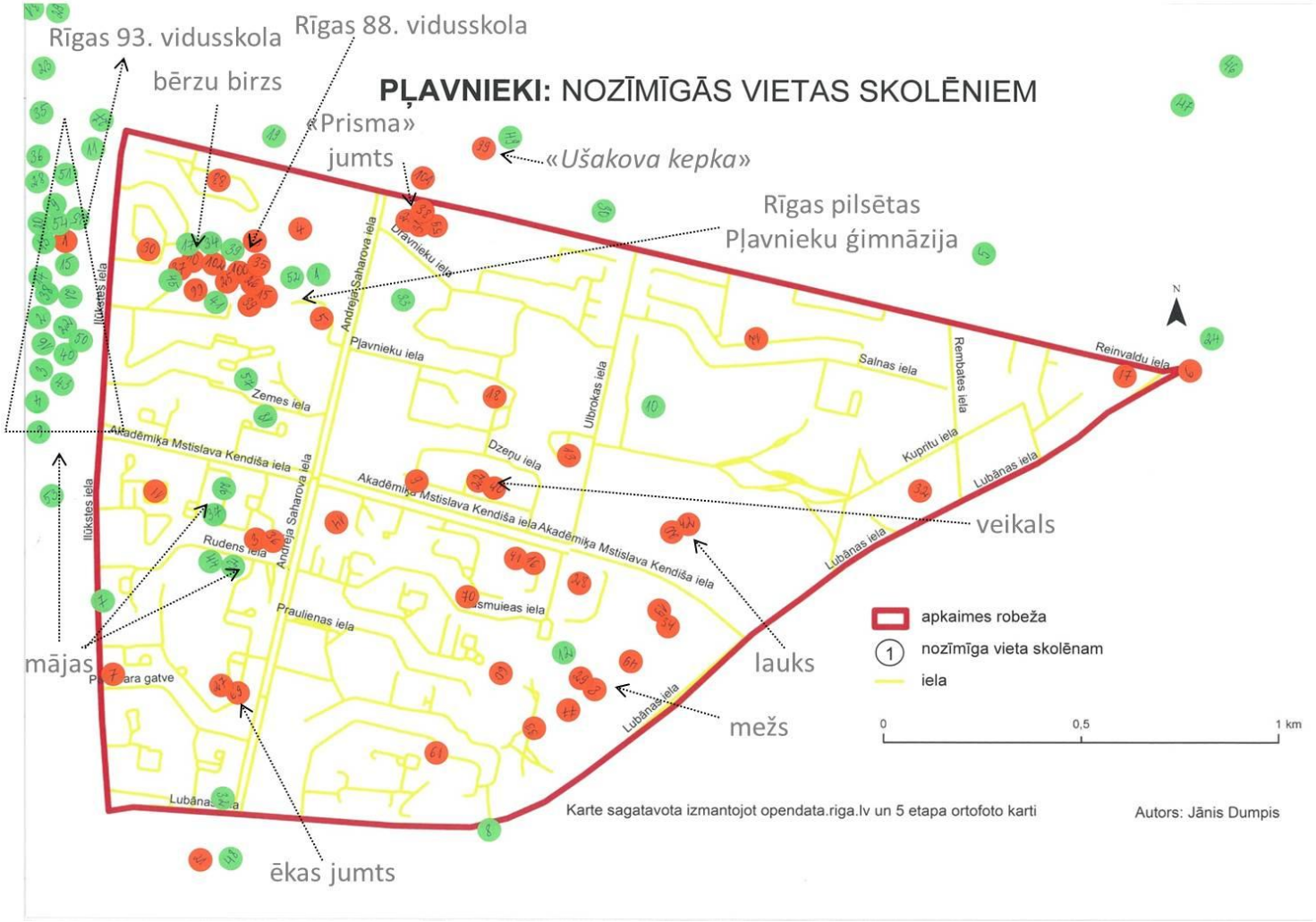
PĻAVNIEKI: NOZĪMĪGĀS VIETAS SKOLĒNIEM
Rīgas 93. vidusskola
Rīgas 88. vidusskola
bērzu birzs
«Prisma» jumts
«Ušakova kepka»
Rīgas pilsētas Pļavnieku ģimnāzija
veikals
lauks
mežs
mājas
ēkas jumts
Pļavnieku iela
Zemes iela
Akadēmiķa Mstislava Kendiša iela
Dzeņu iela
Rudens iela
Praulienas iela
Salnas iela
Rembates iela
Kupritu iela
Lubānas iela
Reinvaldu iela
Ulbrokas iela
Andreja Saharova iela
Ilūkstes iela
apkaimes robeža
nozīmīga vieta skolēnam
iela
0
0,5
1 km
Karte sagatavota izmantojot opendata.riga.lv un 5 etapa ortofoto karti
Autors: Jānis Dumpis

Skolēniem nozīmīgās vietas un to saiknes Pļavniekos

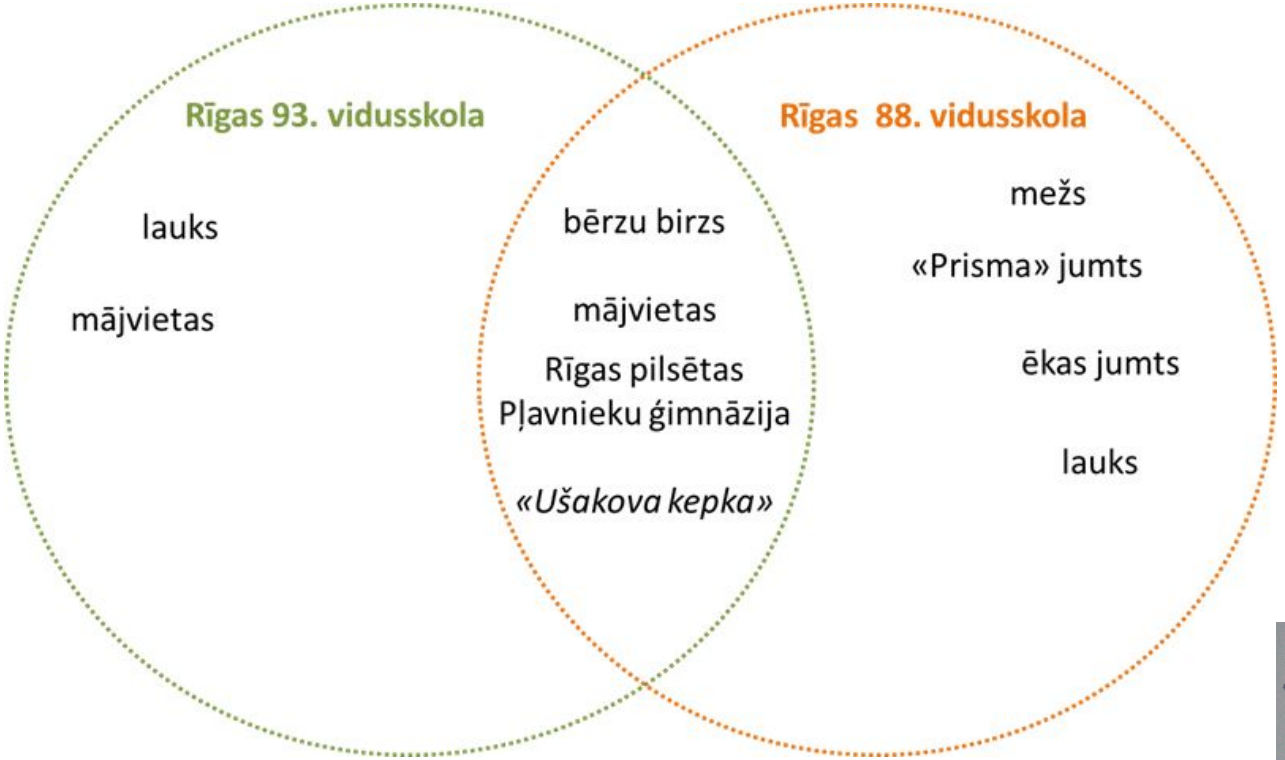

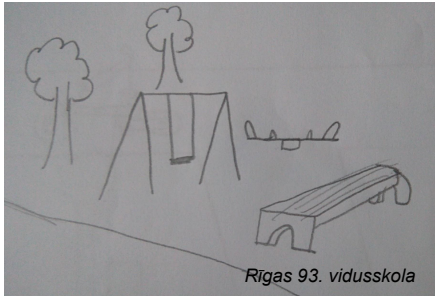
Rīgas 93. vidusskola

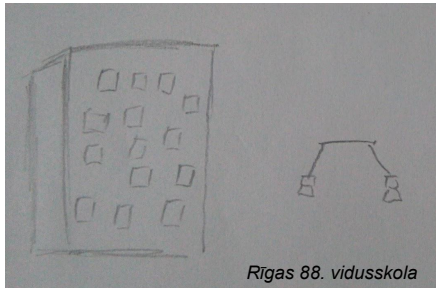
Rīgas 88. vidusskola

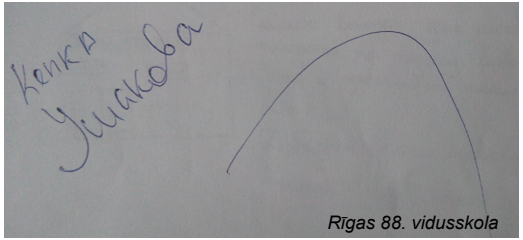

Rīgas 88. vidusskola

Skolēniem nozīmīgās vietas citās Rīgas apkaimēs

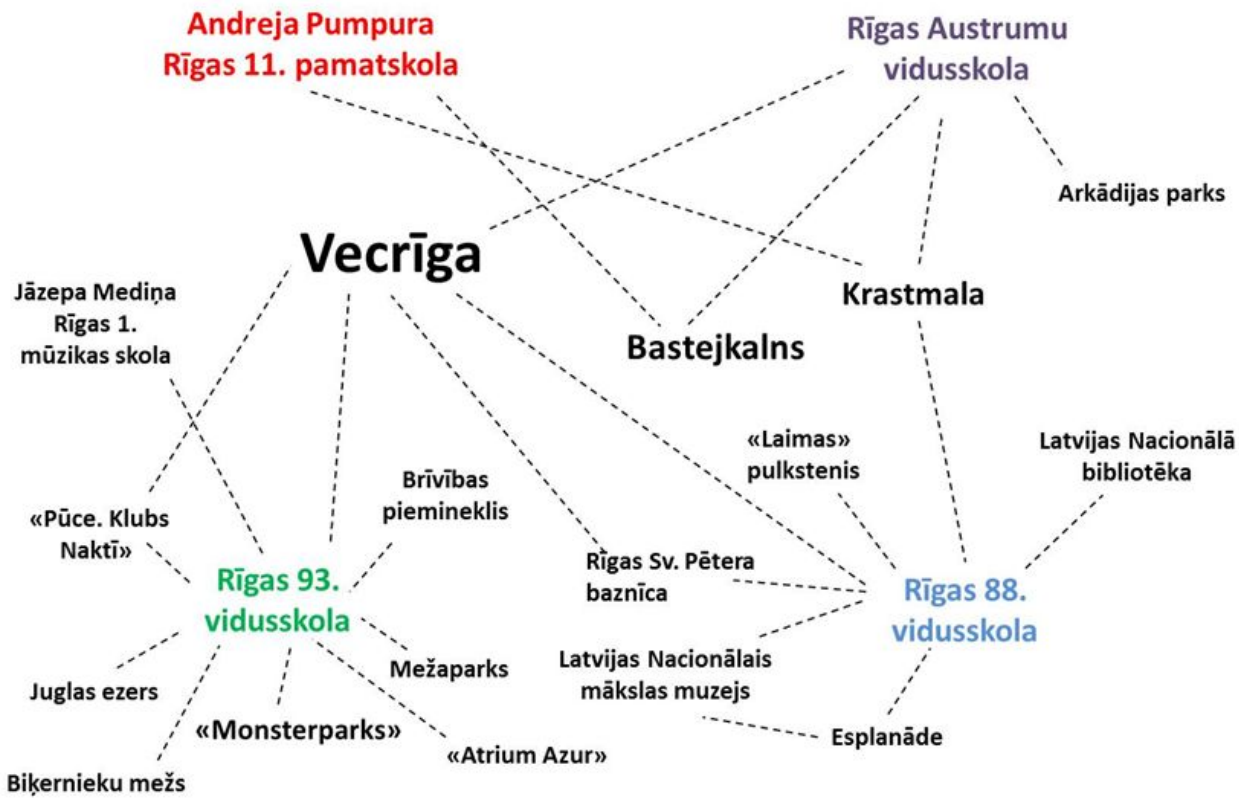

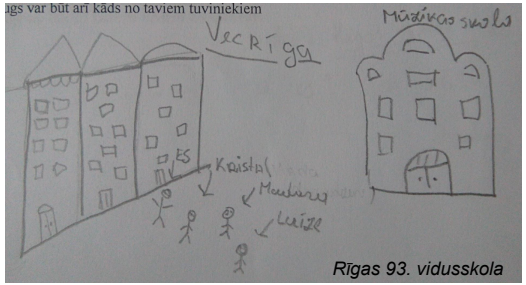

Rīgas 93. vidusskola

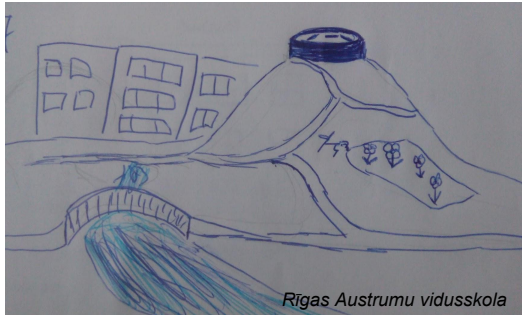
Rīgas Austrumu vidusskola

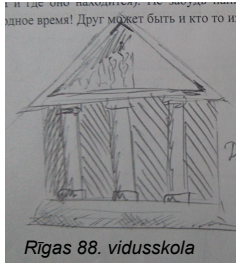
Rīgas 88. vidusskola

Rīgas Austrumu vidusskola

Draugi

“Man nav draugu un nav ar ko staigāt, un mani mamma vispār nelaiž uz ielas.”

10. klase, Rīgas Austrumu vidusskola

ANDREJA PUMPURA RĪGAS 11. PAMATSKOLA

Patriks	Diāna	Roze
Sanija	Hanna	Krišs
Estere	Arnis	Rūdis
Līga	Madara	Katrīna
Anna	Lība	Helēna

RĪGAS 93. VIDUSSKOLA

Katrīna	Vitālijs	Henrijs	Andrejs
Atis	Ruslans	Rainers	Niks
Aivars	Kārlis	Aivis	Alise
Edgars	Ērika	Renārs	Patrīcija
Spāre	Juris	Samanta	Vanesa
Anna	Ksenija	Laura	Mārtiņš
Jānis	Diāna	Ance	Krista
Sandis	Sigita	Aiga	Līga
Inese	Raivis	Luīze	Daniels
Raimonds	Dzintars	Margarita	Madara

MASKAVAS FORŠTATE

Igors	Georgijs	Deniss
Oļegs	Kirils	Artūrs
Vladislavs	Anna	Andris
Ņikita	Alena	Viktorija
Jegors	Dana	Jūlija
Ksjuša	Žanna	Ļihašs
Giga	Olga	Iļja
Marina	Ričards	Boriss

RĪGAS AUSTRUMU VIDUSSKOLA

PĻAVNIEKI

Elza	Luīze	Artūrs
Artjoms	Jura	Ļera
Kirss	Aļina	Vjačeslavs
Alise	Iļja	
Dmitrijs	Marks	
Deivids	Vladislavs	
Nora	Lola	
Ņikita	Jūlija	

RĪGAS 88. VIDUSSKOLA

Pārdomas

- Bieži vien paši iedzīvotāji neizjūt divkopienu sabiedrību.
- Divkopienu sabiedrība neeksitē kā drauds, bet gan kā (nelielas) problēmas sadzīves situācijās.
- Tā zināmā mērā veidojusies valodas lietojuma dēļ → ērtības labad.
- Divkopienu sabiedrības pazīmes pastāv ārējā līmenī.
- Attiecībā uz izglītības iestādēm, būtiska loma ir vadībai → pieeja tradīcijām, iekšējā komunikācija u.tml.

paldies
par
uzmanību!